

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1974-1975.

25 JUNI 1975.

WETSONTWERP

betreffende de pensioengerechtigde leeftijd
vastgesteld in sommige pensioenregelingen
voor de overheidssector.

WETSVOORSTEL

waarbij aan de personeelsleden in overheidsdienst
die oorlogsinvaliden, oud-krijgsgvangene of oud-
politiek gevangene zijn, op hun verzoek recht op
vervroegd pensioen op 60-jarige leeftijd wordt
verleend.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIEN (¹),
UITGEBRACHT
DOOR HEER LENSSENS.

DAMES EN HEREN,

De Staatssecretaris voor Begroting heeft de volgende toe-
lichting verschaft :

— *Huidige toestand* : Volgens de algemene wet van 1844

(¹) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Parisis.

A. — Leden : de heren d'Alcantara, Tijl Declercq, Desmarests, De Vidts, Dupré, Martens, Parisis, Plasman. — Boeykens, Willy Claes, André Cools, Deruelles, Hurez, Mangelschots, Van Acker. — Evers, Kickx, Poswick, Sprockelaars. — Defosset, Duvieusart. — Olaerts, Schiltz.

B. — Plaatsvervangers : de heren Barbeaux, De Keersmaeker, Lenssens, Renaat Peeters. — Bob Cools, Dehouze, Scokaert, Tobback. — Buchmann, Verberckmoes. — Persoons. — Paul Peeters.

Zie :

626 (1974-1975) :

— N° 1 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.
— N° 2 en 3 : Amendementen.

201 (B.Z. 1974) :

— N° 1 : Wetsvoorstel.
— N° 2 : Amendement.

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1974-1975.

25 JUIN 1975.

PROJET DE LOI

relatif aux conditions d'âge fixées
dans certains régimes de pension
du secteur public.

PROPOSITION DE LOI

accordant sur demande la mise à la retraite anti-
cipée à 60 ans aux agents des services publics
invalides de guerre, anciens prisonniers de guerre
et anciens prisonniers politiques.

RAPPORT

FAIT
AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (¹),
PAR M. LENSSSENS.

MESDAMES, MESSIEURS,

En guise d'introduction à la discussion du présent projet de loi, le Secrétaire d'Etat au Budget a fait l'exposé ci-après :

— *Situation actuelle* : D'après la loi générale de 1844 sur

(¹) Composition de la Commission :

Président : M. Parisis.

A. — Membres : MM. d'Alcantara, Tijl Declercq, Desmarests, De Vidts, Dupré, Martens, Parisis, Plasman. — Boeykens, Willy Claes, André Cools, Deruelles, Hurez, Mangelschots, Van Acker. — Evers, Kickx, Poswick, Sprockelaars. — Defosset, Duvieusart. — Olaerts, Schiltz.

B. — Suppléants : MM. Barbeaux, De Keersmaeker, Lenssens, Renaat Peeters. — Bob Cools, Dehouze, Scokaert, Tobback. — Buchmann, Verberckmoes. — Persoons. — Paul Peeters.

Voir :

626 (1974-1975) :

— N° 1 : Projet transmis par le Sénat.
— N° 2 et 3 : Amendements :

201 (S.E. 1974) :

— N° 1 : Proposition de loi.
— N° 2 : Amendement.

op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen, kan een pensioen worden toegestaan op de leeftijd van 65 jaar en na twintig jaar dienst.

— *Beoogde wijziging* : Pensioen verlenen op de leeftijd van 60 jaar en na dertig dienstjaren :

- A. Aan vrouwelijke personeelsleden;
- B. Aan hen die aan volgende voorwaarden voldoen :
  - 1. een oorlogsinvaliditeitspensioen ontvangen;
  - 2. een pensioen ontvangen als politiek gevangene of gedeporteerde, op grond van de wetten betreffende de vergoedingen aan de burgerlijke oorlogslachtoffers;
  - 3. een pensioen ontvangen op grond van de wetten op de vergoedingspensioenen of van de wetten op het herstel te verlenen aan de burgerlijke slachtoffers van de oorlogen 1914-18 en 1940-45 en hun rechthebbenden en bovendien rechthebbende zijn van :
    - a) statuut van gewapende weerstand;
    - b) actie- en inlichtingsagenten;
    - c) statuut van de burgerlijke weerstanders en werkwege- raars;
    - d) statuut der krijgsgevangenen van 1940-1945;
    - e) statuut van de weerstanders door de sluikpers;
    - f) statuut der gedeporteerden tot de verplichte tewerkstelling van de oorlog 1940-1945;
    - g) statuut van de politieke gevangenen en van hun rechthebbenden;
    - h) statuut van de militairen die tijdens de oorlog 1940-1945 in de Belgische strijdkrachten in Groot-Brittannië gedienst hebben;
    - i) statuut van nationale erkentelijkheid ten gunste van de Belgische zeelieden die tijdens de oorlog 1940-1945 in de Belgische koopvaardij hebben gevaren;
  - 4. van Belgische nationaliteit zijn, werkelijke dienst hebben volbracht bij de geallieerde strijdkrachten tussen 10 mei 1940 en 8 mei 1945 en een militair invaliditeitspensioen ontvangen dat door een geallieerde natie toegekend is voor een arbeidsongeschiktheid opgelopen ingevolge een oorlogshandeling : de datum 8 mei 1945 wordt vervangen door 15 augustus 1945 voor hen die deelgenomen hebben aan kriegerstrijdingen buiten het Europees continent;
- C. De personen die dertig dienstjaren tellen kunnen op een vroegere leeftijd dan 65 jaar gepensioneerd worden maar ten vroegste op 60 jaar indien ze gerechtigden zijn op een gevangenstreep (1914-1918) en/of gerechtigden op een statuut van krijgsgevangene;
- D. Onder voorwaarde dat ze dertig dienstjaren tellen kunnen vanaf 60 jaar op pensioen gaan de gerechtigden op een statuut van politieke gevangene en van hun rechthebbenden die een gevangenschap van negentig dagen hebben ondergaan of aan de personen begunstigd met een lijfrente toegekend aan de politieke gevangenen van de oorlog 1914-1918.

— *Berekeningswijze* : vastgesteld volgens de in geval van definitieve lichamelijke ongeschiktheid toegepaste wijze.

— *Plafond* :

- a) $\frac{3}{4}$ van de wedde die als grondslag voor de uitkering dient;
- b) $\frac{9}{10}$ in geval van dubbeltelling van militaire oorlogsdiesttijd en daarmee gelijkgestelde tijd.

les pensions civiles et ecclésiastiques, une pension peut être accordée à l'âge de 65 ans et après vingt ans de service.

— *Modification proposée* : Accorder la pension à l'âge de 60 ans et après trente ans de service :

- A. Aux agents féminins;
- B. A ceux qui remplissent les conditions suivantes :
  - 1. percevoir une pension d'invalidité de guerre;
  - 2. percevoir une pension de prisonnier politique ou de déporté en vertu des lois sur les indemnités accordées aux victimes civiles de la guerre;
  - 3. percevoir une pension en vertu des lois sur les pensions de réparation ou des lois sur la réparation à accorder aux victimes civiles des guerres de 1914-1918 et 1940-1945 et à leurs ayants droit et, en outre, bénéficier :
    - a) du statut de résistant armé;
    - b) du statut d'agent de renseignement et d'action;
    - c) du statut de résistant civil ou de réfractaire;
    - d) du statut de prisonnier de guerre 1940-1945;
    - e) du statut de résistant par la presse clandestine;
    - f) du statut de déporté pour le travail obligatoire de la guerre 1940-1945;
    - g) du statut de prisonnier politique et d'ayant droit;
    - h) du statut de militaire ayant servi pendant la guerre 1940-1945 dans les forces belges en Grande-Bretagne;
    - i) du statut de reconnaissance nationale en faveur des marins belges ayant navigué dans la marine marchande belge pendant la guerre 1940-1945;
  - 4. être de nationalité belge, avoir accompli un service effectif dans les forces alliées entre le 10 mai 1940 et le 8 mai 1945 et bénéficier d'une pension militaire d'invalidité accordée par une nation alliée pour une incapacité de travail imputable à un fait de guerre : la date du 8 mai 1945 est remplacée par celle du 15 août 1945 pour ceux qui ont pris part à des opérations de guerre en dehors du continent européen;
  - C. Les personnes comptant trente années de service peuvent être admises à la pension à un âge inférieur à 65 ans, mais au plus tôt à l'âge de 60 ans, si elles sont titulaires d'un chevron de captivité (1914-1918) et/ou si elles bénéficient du statut de prisonnier de guerre;
  - D. A condition de compter trente années de service, peuvent être admis à la pension à partir de 60 ans les bénéficiaires du statut de prisonnier politique et ayant droit qui ont subi une détention d'au moins nonante jours et les bénéficiaires d'une rente viagère octroyée aux prisonniers politiques de la guerre 1914-1918.
  - *Mode de calcul* : selon les normes appliquées en cas d'incapacité physique définitive.
  - *Plafond* :
    - a) les $\frac{3}{4}$ du traitement qui sert de base à la liquidation;
    - b) les $\frac{9}{10}$ si la durée du service militaire accompli en temps de guerre ou des services y assimilés est comptée double.

— *Schorsing* : gedurende tijdvakken tijdens dewelke een beroepsbedrijvigheid wordt uitgeoefend ten gevolge waarvan een rustpensioen voor werknemers wordt geschorst.

— *Aanvraag* : op verzoek van betrokkenen wordt het pensioen toegekend.

— *Aanvang van het pensioen* : op de eerste dag van de zesde maand volgend op die waarin de aanvraag werd ingediend.

Algemene bespreking.

Dit ontwerp werd samen besproken met een wetsvoorstel van de heer Namèche (zie *Stuk* nr 201/1) dat op 17 juli 1974 werd ingediend.

Het voorstel werd een eerste maal door de Commissie voor de Financiën onderzocht op 14 januari 1975. Dit onderzoek werd geschorst omdat de Regering een gelijkaardig ontwerp voorbereidde.

Zulks was inderdaad het geval, maar in de plaats van deze tekst in de Kamer in te dienen werd hij aan de Senaat voorgelegd.

De auteur van het voorstel, hierin bijgetreden door de commissie, verzette zich met klem tegen een dergelijke handelwijze. Waar nog kan worden aanvaard dat een parlementair initiatief wordt gedoubleerd, gaat het absoluut niet op het ontwerp in een andere Kamer in te dienen dan deze waar de zaak initiaal aan de orde werd gesteld.

**

De Staatssecretaris beklemtoonde dat het hele opzet van het ontwerp ertoe strekt een zo groot mogelijke harmonisatie te verwezenlijken tussen het stelsel dat terzake geldt voor de privé-sector en voor de openbare sector.

De Staatssecretaris bevestigde dat er in de privé-sector onderhandelingen gevoerd worden om een volledig pensioen te verlenen op de leeftijd van 64 jaar en na vijfentwintig pensioenaanspraak verlenende jaren. In de huidige stand van zaken is het dus voorbarig te overwegen of zulks eveneens voor de overheidssector zou kunnen gelden.

Bespreking van de artikelen.

Artikel 1.

Verschillende leden betreurdten dat het onderhavige ontwerp niet van toepassing is op de personen, met inbegrip van deze die een emeritaat genieten, wier pensioen ten laste valt van de rechterlijke orde. Het gaat immers niet op te stellen dat de internering of de gevangenschap niet dezelfde schadelijke gevolgen heeft voor iedereen en dat het principe van het emeritaat de betrokkenen verplicht hun taak voort te zetten tot 70 jaar.

Artikel 1 werd eenparig aangenomen.

Art. 2.

In de commissie werd wel enig bezwaar aangevoerd tegen het feit dat het ontwerp een verschil doet ontstaan tussen de pensioengerechtigde leeftijd van het mannelijk en het vrouwelijk overheids personeel. Deze maatregel wordt van regeringszijde verantwoord, door te verwijzen naar het gelijkaardig voordeel dat aan de vrouwen wordt toegekend in de pensioenregeling voor de werknemers.

— *Suspension* : pendant les périodes durant lesquelles les bénéficiaires exercent une activité professionnelle qui entraîne la suspension d'une pension de retraite.

— *Demande* : la pension est allouée à la demande de l'intéressé.

— *Date à laquelle la pension prend cours* : le premier jour du sixième mois suivant celui pendant lequel la demande a été introduite.

Discussion générale.

Le présent projet a été examiné conjointement avec une proposition de loi de M. Namèche (*Doc. n° 201/1*), déposée le 17 juillet 1974.

Cette proposition a été examinée une première fois par la Commission des Finances le 14 janvier 1975. Cet examen a été suspendu parce que le Gouvernement élaborait un projet similaire.

Il en a effectivement été ainsi, mais au lieu d'être déposé à la Chambre, le projet a été présenté au Sénat.

L'auteur de la proposition de loi, suivi en cela par la commission, s'est opposé énergiquement à une telle manière de procéder : s'il est tolérable, à la rigueur, qu'une initiative parlementaire soit doublée, il est absolument inadmissible qu'un projet soit déposé dans une autre Chambre que celle où l'affaire a initialement été mise à l'ordre du jour.

**

Le Secrétaire d'Etat a souligné que le projet n'a d'autre objet que de réaliser une harmonisation aussi parfaite que possible entre le système appliqué en cette matière dans le secteur privé et celui appliqué dans le secteur public.

Le Secrétaire d'Etat a confirmé que, dans le secteur privé, des négociations sont en cours en vue de permettre le bénéfice de la pension complète à l'âge de 64 ans après quarante-cinq années de service admissibles. Dans l'état actuel des choses, il est donc prématué d'examiner si ce régime pourrait également valoir pour le secteur public.

Examen des articles.

Article 1.

Plusieurs membres ont regretté que le présent projet ne soit pas applicable à ceux dont la pension est à charge de l'ordre judiciaire, y compris ceux qui bénéficient de l'éméritat. Il n'est pas logique, en effet, d'affirmer que l'internement et la captivité n'ont pas les mêmes conséquences néfastes pour tous et que le principe de l'éméritat oblige les intéressés à poursuivre leur tâche jusqu'à l'âge de 70 ans.

L'article 1 a été adopté à l'unanimité.

Art. 2.

Des membres de la commission ont émis certaines objections contre le fait que le projet établit une différence entre l'âge de la pension du personnel masculin et féminin des services publics. Le Secrétaire d'Etat a justifié cette mesure en se référant à l'avantage analogue accordé aux femmes dans le régime de pension des travailleurs salariés.

De evolutie van de opvattingen en van het recht, zowel nationaal als internationaal, leidde de Raad van State ertoe een meer objectieve motivering te vragen van deze maatregel dan het gewoon verwijzen naar de pensioenregeling voor de werknemers.

Artikel 2 werd eenparig aangenomen.

Art. 3.

Bij dit artikel werd een amendement ingediend door de heer Namèche (zie *Stuk* nr 626/3) geïnspireerd door zijn wetsvoorstel (*Stuk* nr 201/1) dat hij om de hierboven vermelde redenen heeft moeten intrekken. Het amendement strekt ertoe het aantal pensioenaanspraak verlenende dienstjaren, van dertig op vijfentwintig te brengen.

Dit voorstel steunt op de overweging dat de meeste bij het ontwerp betrokken personen, na 1945 in overheidsdienst zijn getreden zodat zij niet meer in aanmerking komen voor onderhavige wet. Daarenboven werd eraan herinnerd dat de werknemers in de privé-sector en de zelfstandigen, die zich op het statuut van oud-krijgsgevangene of oud-politiek gevangene kunnen beroepen, sinds 1969 een vervroegd ouderdomspensioen op 60-jarige leeftijd en zonder enige beperking, kunnen bekomen.

Tenslotte betoogde de auteur van het amendement dat parlementsleden van alle partijen zich t.a.v. de Nationale Bond van oud-krijgsgevangenen hebben verbonden de termijn van dertig dienstjaren te amenderen.

Van regeringszijde werd onderstreept dat het amendement een belangrijke afwijking betekent t.a.v. het beginsel vervat in artikel 1 van de algemene wet van 21 juli 1844 op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen.

Daarin wordt als algemene regel gesteld dat het pensioen wordt toegekend op 65 jarige leeftijd en na twintig jaar dienst. Indien, krachtens een bijzondere regeling het pensioen op een lagere leeftijd dan 65 jaar kan worden bekomen, zonder dat een minimum aan diensttijd werd vastgesteld, dan moet dit minimum 30 jaar zijn.

Voorts onderstreepte de regering dat, uit de door de Senaat aanvaarde wijziging van de oorspronkelijke tekst, ten overvoede blijkt dat de in de artikelen 2 tot 5 voorkomende bepaling « dertig op pensioen aanspraakmakende jaren », het mogelijk maakt dat de militaire en daarmee gelijkgestelde diensttijd, zoals de tijd doorgebracht in het verzet, ook als deze vóór de indiensttreding in een ministerieel departement ligt, voor het vereiste minimum aantal dienstjaren in aanmerking komt (cf. Aanvullend Senaatsverslag en artikel 6 van de algemene wet van 21 juli 1844).

Ter stemming gelegd werd het amendement verworpen met 8 tegen 3 stemmen en 2 onthoudingen.

Artikel 3 werd eenparig aangenomen.

Art. 4.

Het amendement van de heer Namèche op dit artikel vervalt ingevolge de verwerping van zijn amendement op artikel 3.

De heer Defosset wenst de tekst aan te passen (zie *Stuk* nr 626/2) teneinde een coördinatie te verwezenlijken tussen de berekeningswijze van de gevangenschapsperiode voor de verschillende categorieën rechthebbenden. Zulks kan worden verwezenlijkt door alle periodes in dagen uit te drukken zodat bvb. bij de samentelling van de periode van krijgsgevangenschap en de periode doorgebracht als politiek gevangene, geen gedeelten van maanden meer verloren gaan.

Van regeringszijde werd de aandacht gevestigd op het feit dat de redactie van de artikelen 4 en 5 ongewijzigd overgenomen werd uit de pensioenregeling van de privé-sector.

L'évolution des conceptions et du droit tant national qu'international ont amené le Conseil d'Etat à demander une motivation plus objective de cette mesure que la simple référence au régime de pension des travailleurs salariés.

L'article 2 a été adopté à l'unanimité.

Art. 3.

M. Namèche a présenté à cet article un amendement (*Doc. n° 626/3*) qui s'inspire d'une proposition de loi (*Doc. n° 201/1*) qu'il a présentée et que, pour les raisons précitées, il a dû retirer. Cet amendement vise à ramener de trente à vingt-cinq ans le nombre des années de service admissibles pour l'ouverture du droit à la pension.

L'amendement se fonde sur la considération que la majorité des personnes visées par le projet sont entrées à l'administration après 1945, de sorte qu'elles n'entrent plus en ligne de compte pour l'application de la loi proposée. L'auteur a rappelé en outre que, depuis 1969, les travailleurs salariés du secteur privé et les travailleurs indépendants qui peuvent invoquer le statut d'ancien prisonnier de guerre ou d'ancien prisonnier politique peuvent obtenir, à l'âge de 60 ans et sans aucune limitation, une pension de retraite anticipée.

Enfin, l'auteur de l'amendement a précisé que les parlementaires de tous les partis se sont engagés vis-à-vis de la Fédération nationale des anciens Combattants à amender le terme de trente années de service.

Le Secrétaire d'Etat a souligné que l'amendement implique une dérogation importante au principe inscrit à l'article 1 de la loi générale du 21 juillet 1844 sur les pensions civiles et ecclésiastiques.

En vertu de cette loi, la règle générale est que la pension est accordée à l'âge de 65 ans et après vingt ans de service. Si, en vertu d'un régime spécial, la pension peut être obtenue à moins de 65 ans sans qu'un terme de service minimum ne soit fixé, ce minimum doit être de trente ans.

Le Secrétaire d'Etat a, de son côté, répondu qu'il appert surabondamment de la modification du texte initial admise par le Sénat que la condition de « trente années de service admissibles » qui figure aux articles 2 à 5 permet que le service militaire et assimilé, de même que le temps passé dans la résistance même si celui-ci se situe avant l'entrée en service dans un département ministériel, soient pris en considération pour le nombre d'années de service minimum requis (cf. rapport complémentaire du Sénat et article 6 de la loi générale du 21 juillet 1844).

Mis aux voix, l'amendement a été rejeté par 8 voix contre 3 et 2 abstentions.

L'article 3 a été adopté à l'unanimité.

Art. 4.

L'amendement de M. Namèche à cet article est frappé de caducité en raison du rejet de son amendement à l'article 3.

Par voie d'amendement (voir *Doc. n° 626/2*), M. Defosset a proposé d'adapter cet article afin de réaliser une coordination entre le mode de calcul de la période de captivité dans les différentes catégories d'ayants droit. Cette adaptation peut se faire en calculant toutes les périodes en nombre de jours, si bien que, par exemple, lors de l'addition de la période de captivité et de celle passée comme prisonnier politique, les parties de mois ne seront plus perdues.

Le Secrétaire d'Etat a attiré l'attention sur le fait que la rédaction des articles 4 et 5 a été reprise textuellement du régime de pension du secteur privé.

Ingevolge de amendementen ingediend tijdens de besprekking in de Senaat heeft de Regering evenwel een belangrijke toegeving gedaan door het invoegen van een nieuw artikel (6), waarin bepaald wordt dat :

1e de tijd van gevangenschap en opsluiting mag samengevoegd worden;

2e de minimumtijd vastgesteld voor de gevangenschap en de opsluiting wordt niet meer voor iedere categorie afzonderlijk vastgesteld maar een cumulatie wordt toegelaten wat een voordeel inhoudt voor de berekening van de anticipatie van het pensioen.

De Regering is dan ook de mening toegedaan dat artikel 4 moet behouden blijven in zijn huidige redactie.

Het amendement werd verworpen met 9 tegen 3 stemmen en 3 onthoudingen.

Artikel 4 werd eenparig aangenomen.

Artt. 5, 6 en 7.

Het amendement van de heer Namèche bij artikel 5 verfällt ingevolge de verwerping van zijn amendement bij artikel 3.

De artikelen 5, 6 en 7 werden eenparig aangenomen.

Art. 7bis (nieuw).

De heer Desmarest wil een beschikking invoegen (zie Stuk nr 626/3) waardoor alle personeelsleden in overheidsdienst, die gerechtigd zijn op een statuut van nationale erkentelijkheid, dertig jaar dienst tellen maar niet beantwoorden aan de voorwaarden van de artikelen 3, 4 en 5 van het ontwerp, toch een vervroegd pensioen kunnen genieten vanaf 60 jaar. Op het bedrag van dit pensioen zal een proportionele vermindering worden toegepast naar rata van de jaren die hen scheiden van de leeftijd van 65 jaar.

De Regering kan hier niet op ingaan, zulks betekent immers een volledige innovatie t.a.v. het ontwerp.

Het amendement werd met 7 tegen 4 stemmen en 2 onthoudingen verworpen.

Art. 8.

Dit artikel stelt dat het pensioen wordt geschorst gedurende de periode tijdens dewelke de gerechtigden een beroepsbedrijvigheid uitoefenen tengevolge waarvan een rustpensioenen ook in de regeling van de privé-sector wordt geschorst.

De heer Defosset (zie Stuk nr 626/2) wil dit artikel schrappen. Er is volgens hem geen enkele reden een cumulatieverbod in te voeren voor de begunstigden van onderhavige wet, dat niet geldt voor de gerechtigden die hun loopbaan tot 65 jaar voortzetten.

Van regeringswijze werd erop gewezen dat de anticumulatiemaatregel afgestemd is op deze van toepassing in de privé-sector.

Dit amendement kan volgens de Regering niet worden aanvaard.

Ter stemming gelegd werd het verworpen met 11 tegen 1 stem en 3 onthoudingen.

Artikel 8 werd eenparig aangenomen.

A la suite des amendements déposés lors de la discussion au Sénat, le Gouvernement a cependant fait une concession importante en insérant un nouvel article (6), qui prévoit :

1e que le temps de captivité et la période de détention peuvent être additionnés;

2e que le temps minimum prévu pour la captivité et pour la détention n'est plus fixé pour chaque catégorie séparément, mais qu'une cumulation est admise, ce qui implique des avantages pour le calcul de l'anticipation de la pension.

Le Secrétaire d'Etat estime que l'article 4 doit être maintenu dans sa rédaction actuelle.

L'amendement a été rejeté par 9 voix contre 3 et 3 abstentions.

L'article 4 a été adopté à l'unanimité.

Art. 5, 6 et 7.

L'amendement de M. Namèche à l'article 5 est devenu caduc en raison du rejet de son amendement à l'article 3.

Les articles 5, 6 et 7 ont été adoptés à l'unanimité.

Art. 7bis (nouveau).

Par voie d'amendement (Doc. n° 626/3), M. Desmarest a proposé d'insérer une disposition permettant à l'ensemble des agents du secteur public qui bénéficient d'un statut de reconnaissance nationale, qui comptent trente années de service, mais qui ne réunissent pas les conditions prévues aux articles 3, 4 et 5 du projet de bénéficier malgré tout d'une pension anticipée à partir de l'âge de 60 ans. Le montant de cette pension subirait une réduction proportionnelle au nombre d'années qui séparent les intéressés de l'âge de 65 ans.

Le Secrétaire d'Etat a déclaré ne pouvoir se rallier à cette proposition, qui implique en effet une innovation complète vis-à-vis du projet.

L'amendement a été rejeté par 7 voix contre 4 et 2 abstentions.

Art. 8.

Cet article prévoit que la pension sera suspendue pendant les périodes durant lesquelles les bénéficiaires exercent une activité professionnelle qui, dans le régime du secteur privé, entraîne la suspension d'une pension de retraite.

Par voie d'amendement (Doc. n° 626/2), M. Defosset a proposé de supprimer cet article. Selon lui, il n'y a aucune raison d'instaurer, à l'égard des bénéficiaires de la présente loi, une interdiction de cumul qui ne s'applique pas à ceux qui poursuivent leur carrière jusqu'à 65 ans.

Le Secrétaire d'Etat a souligné que la mesure relative au cumul s'inspire de celle qui est d'application dans le secteur privé.

Le Secrétaire d'Etat a déclaré qu'il lui est impossible d'admettre l'amendement.

Mis au voix, celui-ci a été rejeté par 11 voix contre 1 et 3 abstentions.

L'article 8 a été adopté à l'unanimité.

Art. 9.

In dit artikel wordt bepaald dat de pensioenaanvraag zes maanden vóór het ingaan ervan moet worden ingediend. Volgens de Regering is deze termijn noodzakelijk om een tijdige vervanging te verzekeren van het personeelslid dat met pensioen gaat. Deze maatregel strekt ertoe de eerste uitbetaling van het pensioen te verzekeren op het ogenblik dat het pensioen ingaat.

In de commissie werd gepleit om deze termijn te verkorten. De vervanging van de personeelsleden moet, volgens bepaalde leden, geen onoverkomelijke problemen stellen gezien de lange wachtlijsten die werden aangelegd na de diverse recruteringsexamens.

De commissie vroeg tevens of er een raming werd gemaakt van de personeelsleden die een beroep zullen doen op de wet.

De Staatssecretaris voor Begroting antwoordde dat een dergelijke raming moeilijk te maken is. Er wordt verondersteld dat één op vijf van de gerechtigden inderdaad vervroegd op pensioen zal gaan. De financiële weerslag voor 1976 werd onder die voorwaarden, geraamd op 228 miljoen frank (index 142,82).

Zodra de aanvragen binnenkomen zullen de vervangingsaanwervingen kunnen geprogrammeerd worden.

Artikel 9 werd eenparig aangenomen.

Art. 10.

Dit artikel werd eveneens eenparig aangenomen.

**

Het gehele ontwerp werd aangenomen met 13 stemmen en 1 onthouding.

De Verslaggever,
J. LENSSENS.

De Voorzitter,
A. PARISIS.

Art. 9.

Cet article prévoit que la demande de pension doit être introduite six mois avant que cette pension ne prenne cours. Selon le Gouvernement, ce délai s'impose afin de pourvoir en temps utile au remplacement d'un membre du personnel qui prend sa retraite. Cette mesure tend à assurer le premier versement de la pension au moment où celle-ci prend cours.

Certains membres ont préconisé la réduction de ce délai. Le remplacement des membres du personnel ne devrait pas soulever de problèmes insurmontables vu la longueur des listes d'attente établies à l'issue des concours de recrutement.

La commission a également demandé s'il avait été fait une estimation des membres du personnel qui invoqueront la loi.

Le Secrétaire d'Etat a répondu qu'une telle estimation s'avère malaisée. On suppose en effet que sur cinq ayants droit il y en aura un qui prendra sa retraite anticipativement. Dans ces conditions, l'incidence financière pour 1976 a été évaluée à 228 millions de francs (indice 142,82).

Les recrutements de remplacement pourront être programmés dès réception des demandes.

L'article 9 a été adopté à l'unanimité.

Art. 10.

Cet article a également été adopté à l'unanimité.

**

L'ensemble du projet a été adopté par 13 voix et 1 abstention.

Le Rapporteur,
J. LENSSENS.

Le Président,
A. PARISIS.